

Dosarul nr. 2r-874/18

Prima instanță, Jud. Cimișlia, sediul Leova: S. Gurițanu
Instanța de apel, Curtea de Apel Comrat: Ș. Starciuc, A. Curdov, L. Caraianu

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Vinar”,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Costandoi Nicolae împotriva Societății pe Acțiuni „Vinar” cu privire la încasarea
datoriei,

împotriva încheierii din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin
care s-a respins cererea privind scutirea de plata taxei de stat și nu s-a dat curs
cererii de apel depusă de către Societatea pe Acțiuni „Vinar” împotriva hotărârii
din 02 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova,

c o n s t a t ă:

La 13 noiembrie 2017, Costandoi Nicolae a depus cererea de chemare în
judecată împotriva SA „Vinar” cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova acțiunea
a fost parțial admisă, încasându-se de la SA „Vinar” în beneficiul lui Costandoi
Nicolae datoria în sumă de 12840,15 lei, penalitatea conform acordului în sumă de
4622,45 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 7509,59 de lei, cheltuielile poștale
în sumă de 7,50 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei,
iar în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 749,16 lei. În rest acțiunea a fost
respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 21 mai 2018, SA „Vinar” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva
hotărârii din 02 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Comrat, nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de SA „Vinar”, s-a dispus acordarea apelantei unui termen
pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe
care se întemeiază apelul și dovada achitării taxei de stat în sumă de 561,87 de lei,
fiind stabilit un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată,
apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul
stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 03 iulie 2018, SA „Vinar” a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află întreprinderea, care înregistrează restanțe salariale, datorii la bugetul de stat și față de alte persoane.

Prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea apelantei SA „Vinar” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a dispus acordarea apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 561,87 de lei, fiind stabilit un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, apelantului i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 18 octombrie 2018, SA „Vinar” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În susținerea recursului, SA „Vinar” a invocat că, instanța de apel neântemeiat a conchis de a-i respinge cererea de scutire de la plata taxei de stat, având în vedere situația materială precară cu care se confruntă întreprinderea la moment.

De asemenea, a indicat recurenta că, prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului, i se îngrădește accesul la justiție, mai mult ca atât, în alte cauze, la care SA „Vinar” este parte, a fost scutită de plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la data de 24 septembrie 2018, fiind recepționată de către recurentă la 05 octombrie 2018 (f.d. 90).

Astfel, recursul declarat la data de 18 octombrie 2018, se consideră depus în termen.

La 25 octombrie 2018, în adresa intimatului Costandoi Nicolae a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SA „Vinar” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 al.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Materialele dosarului atestă că, la 21 mai 2018 SA „Vinar” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 02 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată a lui Costandoi Nicolae împotriva SA „Vinar” cu privire la încasarea datoriei.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Comrat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SA „Vinar”, s-a dispus acordarea apelantei unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada achitării taxei de stat în sumă de 561,87 de lei, fiind stabilit un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 03 iulie 2018, în termenul acordat de către instanța de apel, recurenta-apelantă SA „Vinar” a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află întreprinderea, care înregistrează restanțe salariale, datorii la bugetul de stat și față de alte persoane.

Prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea apelantei SA „Vinar” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a dispus acordarea apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 561,87 de lei, fiind stabilit un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, apelantului i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Comrat în mod just și corect a respins cererea

de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului împotriva hotărârii din 02 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, acordând apelantei termen pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat pentru apel.

Or, recurenta-apelantă SA „Vinar”, solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, contrar cerințelor procedurale în vigoare, a omis să prezinte în susținerea cererii cu privire la scutire probe ce ar demonstra imposibilitatea acesteia de a achita cuantumul stabilit al taxei de stat la depunerea cererii de apel, în acest sens concluzia instanței de apel fiind una legală și corectă.

Se reține că, înscrisurile anexate la cererea de recurs de către SA „Vinar”, și anume informația privind datoriile la situația de 27 iulie 2018, informația de la Agenția Servicii Publice, potrivit căreia întreprinderea nu are înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile din Republica Moldova, informația de la BC „Energbank”, care atestă că contul deschis în această bancă este blocat, precum și certificatul eliberat de Ministerul Finanțelor care certifică restanța la bugetul public național în mărime de 283 106,88 lei, nu constituie probe suficiente ce ar reflecta situația patrimonială reală a întreprinderii, nefiind prezentată informația corespunzătoare de la Inspectoratul Fiscal de Stat privind existența și situația tuturor conturilor bancare, prin urmare în virtutea legii aceasta este ținută să achite taxa de stat la declararea apelului.

Așadar, recurenta-apelantă SA „Vinar”, contrar cerințelor procedurale în vigoare, a omis să prezinte în susținerea cererii cu privire la scutire probe suficiente și convingătoare ce ar demonstra imposibilitatea dânzei de a achita cuantumul stabilit al taxei de stat la depunerea apelului, în acest sens concluzia instanței de apel fiind una legitimă și corectă.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentei privind încălcarea dreptului său de acces la justiție prin nescutirea de la plata taxei de stat, or, legislația în vigoare, în special art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, expres prevede că situația materială precară necesită a fi probată, condiție ce în speță nu a fost întrunită.

Nu constituie temei legal și suficient de scutire de la plata taxei de stat doar invocarea de către recurentă a faptului că în alte cauze întreprinderea a fost scutită, deoarece argumentul dat este pur declarativ, fiind invocat în exclusivitate pentru a justifica într-un oarecare mod înaintarea prezentului recurs, recurenta neprezentând actul judecătoresc, emis într-o altă cauză, prin care a fost scutită de la plata taxei de stat.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept legală și întemeiată încheierea instanței de apel privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și dispunerea de a nu da curs cererii de apel depuse de către SA „Vinar”, cu acordarea unui termen pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un compartiment diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka vs. Polonia, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SA „Vinar” și a menține încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Vinar”.

Se menține încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Costandoi Nicolae împotriva Societății pe Acțiuni „Vinar” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan